

Starověký přední východ

- Dnešní Turecko, Irák, Irán, Palestina

Mezopotámie

- Nachází se mezi řekami Eufrat a Tigris
- Řeky jsou zdrojem ryb a obchodní stezky
- Vývoz barevných tkanin
- Dovoz surovin – dřvo, kámen, kov
- Je zde hodně **rákosu a hlíny** → domy ze sušených cihel, podlahy, stěny, obložení rákosovými rohožemi
- Na severu říše – srážky
- Na jihu říše – úrodnější oblast, pravidelné záplavy (slouží k naplavení nové úrodné hlíny)

Ih

- Obyvatelstvo – Sumerové (původ nejistý)
- **4. tisíciletí př. n. l.** – vznik měst u Sumeru – jsou závislá na okolních vesnicích, které si podmaňují
- **Počátek 3. tisíciletí př. n. l.** – vznik městských států – Uruk, Ur, Kiš, Nippur
- centrem měst je chrám – židi vedou ekonomický život → tzv. chrámové hospodářství
- Při chrámech fungují dílny i školy

Zikkurat:

- **Chrámová věž**
- Sestává z 3,5 – 7 stupňů
- Na nejvyšší terase je svatyně

Kiš:

- Nějakou dobu **nejdůležitější – hegemon**
- Chviléma boje o moc
- Roste moc krále

Král:

- Zabezpečuje úrodu (péče o zavlažovací systémy)
- Udržuje mír mezi poddanými a vede válku s okolím

Nippur:

- **Náboženským střediskem**
- Budování svatyní
- Hospodářství se postupně mění v polárové

Kultura Mezopotámie

- Obyvatelé byli **polyteisté** – věřili ve více bohů
- Stavěli obrovské chrámy a zikkuraty
- Používají písmo pro hospodářství a úřední potřeby – klínové písmo – **Klínopis**

Literární památky:

- Hymny
- Modlitby, zaříkání
- Nářky, báje, pověsti
- Eposy – Epos o Gilgamešovi